

ELEMENTI I KRITERIJI VREDNOVANJA I OCJENJIVANJA U NASTAVI GEOGRAFIJE

U nastavi geografije ocjenama od 1 - 5 vrednuju se sljedeći elementi (brojčanom i opisnom ocjenom):

1. USVOJENOST ZNANJA / NASTAVNIH SADRŽAJA:

- usvojenost programskih sadržaja provjeravanih usmenim i pisanim provjerama znanja. Usmene provjere znanja mogu biti povremene i temeljite (vezane uz nastavne jedinice) te svakodnevne, vezane uz pojedine nastavne teme. Usmene provjere najčešće se provode prema potrebi, ukoliko učenik/ca nije pisao/la pisanu provjeru ili u slučaju popravka ili ispravka ocjene. Pisane provjere znanja pišu se dva puta u svakom polugodištu uz pomoć zadatka objektivnog tipa, a obuhvaćaju obično jednu ili dvije nastavne cjeline.
- kod ovog elementa također se ocjenjuje izvršavanje vježbi, praktičnih zadataka (brzina, točnost i samostalnost u radu), izrada i prezentacija plakata i multimedijskih prezentacija te sudjelovanje na natjecanjima i kvizovima znanja.

2. UOČAVANJE POJAVA I PROCESA / GEOGRAFSKE VJEŠTINE:

- kod ovog elementa ocjenjuje se učenikova sposobnost uočavanja pojava i procesa, logičkog zaključivanja te povezivanje određenih nastavnih sadržaja općenito ili sa ostalim nastavnim temama ili predmetima. Također se ocjenjuje sposobnost samostalnog izvođenja zaključaka pri analizi geografskih problema, povezivanje naučenog sa životnom praksom, izrada grafičkih prikaza i kritičko prosuđivanje.

3. UPOTREBA GEOGRAFSKE KARTE / KARTOGRAFSKA PISMENOST:

- ocjenjuje se brzina, točnost i samostalnost čitanja geografske karte po zadanim pojmovima te sposobnost povezivanja i čitanja naučenog gradiva sa sadržajem na geografskoj karti, kao i vještina orientacije uz pomoć karte te vještina interpretiranja geografske karte.

Sva tri elementa se ocjenjuju i prilikom usmenog i prilikom pisanih ocjenjivanja. Kod pisanih ocjenjivanja u ispit su uklopljeni zadaci za ocjenjivanje geografskih vještina, kao i zadaci za ocjenjivanje kartografske pismenosti uz pomoć slijepih karata.

U rubrici opisnog ocjenjivanja učenika uz obrazloženje ocjene učenikova postignuća iz pojedinog elementa ocjenjivanja nalazi se i osvrt na ispunjavanje radne bilježnice, nošenje potrebnog pribora, udžbenika, redovitost u pisanju domaćih zadaća, doprinos u skupnom radu, aktivnost na satu, interes za nastavne sadržaje, odnos prema radu te suradnja s učenicima i nastavnikom.

Kriteriji za postizanje pojedine ocjene iz određenog elementa ocjenjivanja:

ELEMENTI	INDIKATORI PROVJERAVANJA I OCJENJVANJA	ODLIČAN (5)	VRLO DOBAR (4)	DOBAR (3)	DOVOLJAN (2)	NEDOVOLJAN (1)
USVOJENOST ZNANJA	<ul style="list-style-type: none"> - točnost i kvaliteta odgovora - reakcija na postavljeno pitanje - samostalnost 	<ul style="list-style-type: none"> - brzo i točno odgovara na postavljena pitanja bez pomoći učitelja, temeljito i opširno obrazlaže naučeno - gradivo je usvojeno s potpunim razumijevanjem, proširuje ga vlastitim iskustvom - originalan/na i samostalan/na u rješavanju zadataka 	<ul style="list-style-type: none"> - polagano i točno odgovara na postavljena pitanja uz minimalnu pomoć učitelja - usvaja gradivo s razumijevanjem, kvaliteta znanja je točna i opširna, način iznošenja gradiva je uglavnom logičan - ključni pojmovi usvojeni gotovo u potpunosti, uspješno primjenjuje stečena znanja 	<ul style="list-style-type: none"> - uz učiteljevu pomoć polagano odgovara na postavljena pitanja - kvaliteta znanja je prosječna, način iznošenja gradiva je logičan tek u pojedinim dijelovima - razumije sadržaje i djelomično primjenjuje stečena znanja 	<ul style="list-style-type: none"> - djelomično i površno odgovara na pitanja, način iznošenja znanja zadovoljavajući uz sposobnost razgovora s učiteljem - na jednostavan način nabraja i opisuje činjenice - otežano povezuje stečena znanja s konkretnim primjerima 	<ul style="list-style-type: none"> - nije usvojio/la ključne pojmove - ne odgovara na postavljena pitanja - ne trudi se razumjeti nastavne sadržaje - usvojenost gradiva je ispod 50 %, odgovori su površni, nelogični i izneseni bez razumijevanja
UOČAVANJE POJAVA I PROCESA (GEOGRAFSKE VJEŠTINE)	<ul style="list-style-type: none"> - točnost, preciznost, samostalnost preglednost - primjena statističkih i grafičkih metoda - prezentacijske 	<ul style="list-style-type: none"> - detaljno analizira grafičke i slikovne materijale - samostalno i s lakoćom (logično) obrazlaže i dokazuje geografske pojave i procese - samostalno 	<ul style="list-style-type: none"> - točno ali sporije uočava geografske pojave i procese - opširno povezuje nastavno gradivo s ostalim predmetima i temama - samostalno 	<ul style="list-style-type: none"> - djelomično i nepotpuno izvodi zaključke pri analizi geografskih problema - polagano i uz učiteljevu pomoć uočava geografske probleme i kod povezivanja nastavnih 	<ul style="list-style-type: none"> - površno i djelomično uz učiteljevu pomoć izvodi zaključke pri analizi geografskih problema i kod povezivanja nastavnih 	<ul style="list-style-type: none"> - izvodi potpuno krive zaključke pri analizi geografskih problema - bez logike i razumijevanja obrazlaže jednostavne geografske pojave i procese

	vještine	izvodi zaključke i uočava uzročno – posljedične veze i povezuje sa životnom praksom	izvodi zaključke pri analizi geografskih problema - pokazuje logičko zaključivanje i povezivanje sa životnom praksom	pojave i procese te ih obrazlaže - teže povezuje nastavne sadržaje s ostalim temama i predmetima - prosječno i djelomično logički zaključuje i povezuje sa životnom praksom	sadržaja s ostalim temama i predmetima - površno i djelomično uz učiteljevu pomoć uočava geografske pojave i procese - površno logički zaključuje i povezuje sa životnom praksom	
UPOTREBA GEOGRAFSKE KARTE (KARTOGRAFSKA PISMENOST)	- orientacija na geografskoj karti, čitanje i interpretacija sadržaja karte, pravilno pisanje geografskih imena	- brzo, točno i samostalno pokazuje i čita geografske pojmove - samostalno rješava slijepe karte - izrazito točno i brzo analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge, uspješno koristi kartu pri orientaciji u prostoru	- točno, no sporije pokazuje i čita geografske pojmove - uspješno koristi kartu pri orientaciji u prostoru - točno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge, uspješno koristi kartu pri orientaciji u prostoru	- većinu zadanih pojmove pokazuje točno - djelomično razvijena kartografska pismenost - prepoznaje pojedine geografske sadržaje na karti i koristi se njima uz učiteljevu pomoć - prosječno analizira kartografske, grafičke i slikovne priloge,	- površno zna na karti pokazati zadane pojmove - teško uočava pojedine geografske sadržaje, slabo se koristi kartom, nepotpuno i s pogreškama analizira kartu i druge priloge. - vrlo oskudno razvijena kartografska pismenost	- ne prepozna jednostavne geografske sadržaje na karti - kartografska pismenost potpuno nerazvijena - ne zna koristiti kartu pri orientaciji u prostoru

				koristi kartu pri orientaciji u prostoru uz pomoć učitelja		
--	--	--	--	--	--	--

Vrijednosti za granice ocjena kod pisanih provjeravanja (mogu varirati ovisno o težini ispita):

Postotak bodova (%)	Ocjena:
89 - 100	odličan (5)
75 - 88	vrlo dobar (4)
60 - 74	dobar (3)
47 - 59	dovoljan (2)
0 - 46	nedovoljan (1)

Vrijednosti učeničkih radova – plakata, prezentacija, referata:

Elementi vrednovanja	Praćenje i vrednovanje učenika	Ocjena
- usvojenost znanja - originalnost i samostalnost u izboru teme - povezivanje gradiva s ostalim temama - korištenje dodatnih sadržaja - osmišljenost nastupa - način izlaganja - izgled prezentiranog rada (boje, font, slike, sistematičnost, jednostavnost....) - uključivanje učenika - primjenjivost izabrane teme - listići za ponavljanje	Izvrsno znanje, siguran nastup, velika kreativnost i urednost, velika primjenjivost u praksi	odličan (5)
	Vrlo dobro znanje, dosta siguran nastup, kreativan i uredan rad, manja primjenjivost u praksi	vrlo dobar (4)
	Dobro znanje, nesiguran nastup, manja kreativnost i urednost, slabija primjenjivost u praksi	dobar (3)

Elementi i kriteriji vrednovanja izrađeni su temeljem odredbi Nacionalnog okvirnog kurikuluma (NOK) i važećeg Pravilnika o postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.
Prilikom donošenja zaključne ocjene primjenjuju se odredbe istih.

Izradio: Krešimir Lovrenčić